

قانون مرکز آمار ایران

الف - کلیات

ماده ۱- تعاریف و اصطلاحات مندرج در این قانون بقرار زیر است:

- سرشماری: منظور آمارگیریهائی است که کلیه افراد و واحدهای جامعه مورد مطالعه را در برگیرد و در موارد مشخص بمنظور جمع‌آوری اطلاعات در زمینه فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی مانند نفوس، مسکن، کشاورزی، صنعت، ساختمان، بازرگانی، فرهنگی و سایر فعالیتها صورت می‌گیرد. در صورتیکه سرشماری در سراسر کشور بعمل آید سرشماری عمومی نامیده می‌شود.
 - آمارگیری نمونه‌ای: منظور جمع‌آوری اطلاعات آماری از تعدادی از افراد یا واحدهای جامعه براساس روشهای علمی آماری است که نتایج آن قابل تعمیم باشد.
 - آمارگیری جاری: منظور آمارگیریهائی است که از روی مدارک، گزارشها و فرمهای مربوط به فعالیت‌های جاری وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی و وابسته به دولت انجام می‌شود.
 - محاسبات ملی: منظور بیان آماری کلیه فعالیت‌های اقتصادی کشور طی یک دوره زمانی می‌باشد.
 - شاخص قیمت: منظور کمیتی است که تغییرات متوسط قیمت کالاها و خدمات را نسبت به یک زمان معین نشان دهد.
 - قالب آماری: منظور فهرستی از مشخصات کلی افراد یا واحدهای جامعه مورد آمارگیری است که بخصوص در آمارگیریهای نمونه‌ای از آن استفاده می‌شود.
 - خدمات آماری: منظور انجام تمام یا قسمتی از خدماتی است که در زمینه تهیه و اجرای طرحهای آماری و استخراج نتایج و چاپ و انتشار آنها بعمل می‌آید.
- ماده ۲- مرکز آمار ایران وابسته به سازمان برنامه و بودجه می‌باشد و زیر نظر رئیس سازمان برنامه و بودجه اداره می‌شود و رئیس آن سمت معاونت سازمان برنامه و بودجه را دارد.

ب - وظایف و اختیارات

ماده ۳- وظایف و اختیارات مرکز آمار ایران بشرح زیر است:

- انجام سرشماریهای عمومی و آمارگیریهای نمونه‌ای در زمینه‌های اجتماعی و اقتصادی.
- تهیه آمارهای لازم بمنظور تامین نیازمندیهای برنامه‌ریزی و هدفهای برنامه‌های عمرانی کشور.
- تهیه و بهنگام نگاهداشتن (آماده داشتن آخرین آمار) قالبهای آماری.
- استخراج، بررسی، چاپ و انتشار نتایج حاصل از سرشماریها و آمارگیریهها.
- تهیه محاسبات ملی و شاخص قیمتها.
- تهیه تعاریف و تعیین مفاهیم و معیارها و طبقه‌بندیهای آماری.
- گردآوری آمارهای مورد نیاز از بخش عمومی و بخش خصوصی.
- تهیه و انتشار سالنامه آماری کشور.

- تمرکز اسناد و مدارک و اطلاعات آماری.
 - راهنمایی‌های فنی به واحدهای آماری وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکتهای دولتی همچنین مؤسسات بخش خصوصی درحد امکان.
 - انجام خدمات آماری برای بخش عمومی و بخش خصوصی در ازاء دریافت هزینه‌های مربوط.
- تبصره - وجوه حاصل از خدمات آماری درآمد اختصاصی مرکز آمار ایران شناخته می‌شود و در حساب جداگانه در خزانه متمرکز خواهد شد و طبق بودجه‌ای که بتصویب رئیس سازمان برنامه و بودجه خواهد رسید به مصرف می‌رسد.

ماده ۴ - سرشماریهای عمومی بموجب فرمان انجام خواهد شد و ترتیب اجرای آن با هیئت وزیران است. اجرای سرشماری عمومی نفوس هر ده سال یکبار اجباری است و اولین سرشماری پس از تصویب این قانون در سال ۱۳۵۵ خواهد بود.

ماده ۵ - کلیه وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکتهای دولتی مکلفند افراد، وسایل نقلیه، وسایل مخابراتی و سایر تجهیزات مورد نیاز سرشماریهای عمومی را برای مدت معین و به ترتیبی که هیئت وزیران مقرر می‌دارد در اختیار مرکز آمار ایران بگذارند.

ماده ۶ - در مواردی که برای سرشماریهای عمومی از مستخدمین دولت اعم از شاغل و بازنشسته استفاده می‌شود مرکز آمار ایران می‌تواند فوق العاده سرشماری برای زمان سرشماری به آنان پرداخت کند.

میزان این فوق العاده بنا به پیشنهاد رئیس سازمان برنامه و بودجه و تصویب هیئت وزیران تعیین خواهد شد.

ماده ۷ - هر شخص ساکن ایران همچنین اتباع ایرانی مقیم خارج از کشور مکلفند به پرسشهای مربوط به کلیه سرشماریها و آمارگیریها که توسط مرکز آمار ایران انجام می‌شود پاسخ صحیح دهند. آمار و اطلاعاتی که ضمن آمارگیریهای مختلف از افراد و مؤسسات جمع‌آوری می‌شود محرمانه خواهد بود و جز در تهیه آمارهای کلی و عمومی نباید مورد استفاده قرارگیرد. استفاده و مطالبه و استناد به اطلاعات جمع‌آوری شده از افراد و مؤسسات به هیچوجه در مراجع قضائی و اداری و مالیاتی و نظایر آن مجاز نخواهد بود.

ماده ۸ - وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکتهای دولتی موظفند در انجام آمارگیریها از تعاریف، مفاهیم، روشها، معیارها و طبقه‌بندیهای آماری مرکز آمار ایران تبعیت نمایند.

ماده ۹ - وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکتهای دولتی با انجام آمارگیریهای جاری مکلفند هر نوع اطلاعات آماری که مورد احتیاج باشد در اختیار مرکز آمار ایران بگذارند.

ج - شورای عالی آمار و وظایف آن

ماده ۱۰ - شورای عالی آمار به ریاست رئیس سازمان برنامه و بودجه مرکب از مقامات زیر تشکیل می‌شود:

- معاون وزارت اموراتصادی و دارایی با معرفی وزیر امور اقتصادی و دارایی.
 - معاون وزارت کشور با معرفی وزیرکشور.
 - معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی بامعرفی وزیر کشاورزی و منابع طبیعی.
 - معاون وزارت تعاون و امور روستاها با معرفی وزیر تعاون و امور روستاها.
 - معاون وزارت کار و امور اجتماعی با معرفی وزیر کار و امور اجتماعی.
 - معاون وزارت صنایع و معادن با معرفی وزیر صنایع و معادن.
 - معاون وزارت بازرگانی با معرفی وزیر بازرگانی.
 - معاون وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با معرفی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
 - قائم مقام رئیس کل بانک مرکزی ایران.
 - معاون سازمان امور اداری و استخدامی کشور با معرفی دبیرکل سازمان امور اداری و استخدامی کشور.
 - رئیس مرکز آمار ایران.
- ماده ۱۱- شورای عالی آمار وظایف زیر را عهده‌دار خواهد بود:

تعیین سیاست کلی برنامه‌های آماری کشور و نحوه توزیع فعالیت‌های آماری بین سازمان‌های مسئول.

- تعیین اولویت‌های آماری کشور.
 - تعیین سیاست جامع در زمینه هماهنگی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی درمورد استفاده از ماشینهای حسابگر.
 - اظهار نظر درمورد تامین اعتبار اجرای طرحها و فعالیت‌های آماری وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکتهای دولتی که از محل اعتبارات عمرانی کشور هزینه آن پرداخت می‌شود.
 - اظهار نظر نسبت به آیین‌نامه‌ها و لوائحی که در زمینه آمار تهیه می‌شود.
 - اتخاذ تصمیم درباره مسائلی که دستگاه‌های اجرائی در زمینه اجرای آمارگیری‌ها با آن مواجه می‌شوند و در شورا مطرح می‌نمایند.
- ماده ۱۲- جلسات شورای عالی آمار لااقل هر سه ماه یکبار و در سایر موارد بنا به دعوت شورای عالی آمار تشکیل خواهد شد. جلسات شورای عالی آمار با حضور هشت نفر رسمیت خواهد یافت و تصمیمات شورا با رای موافق حداقل هفت نفر معتبر است.

ماده ۱۳- وظایفی که به منظور هماهنگ ساختن امور انفورماتیک بعهد سازمان برنامه و بودجه قرار دارد به شورای عالی آمار محول می‌شود.

ماده ۱۴- مصوبات شورای عالی آمار ناشی از وظایف و اختیارات مقرر در این قانون برای کلیه وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی مربوط لازم الاجرا خواهد بود.

ماده ۱۵- وظایف دبیرخانه شورای عالی آمار و آیین‌نامه اجرائی آن توسط سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب شورای عالی آمار خواهد رسید.

ماده ۱۶- قانون تاسیس مرکز آمار ایران مصوب تیرماه ۱۳۴۴ و آن قسمت از قوانین و مقررات دیگر که باین قانون مغایرت دارد لغو می‌گردد.

قانون فوق مشتمل بر شانزده ماده و یک تبصره پس از تصویب مجلس سنا در جلسه روز دوشنبه ۱۳۵۳/۱۰/۳، در جلسه روز پنجشنبه دهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و پنجاه و سه شمسی به تصویب مجلس رسید.